

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 111, fax: 234 665 444
posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Čj. UOOU-01193/22-4

Ministerstvo spravedlnosti ČR
Vyšehradská 16
128 10 Praha 2
IS DS: kq4aawz

OPATŘENÍ PROTI NEČINNOSTI

Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“) jako orgán příslušný podle ustanovení § 16b odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“), ve spojení s ustanovením § 80 odst. 1 a odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), rozhodl o žádosti paní [REDAKCE] (dále jen „žadatelka“), ze dne 24. 3. 2022, o uplatnění opatření proti nečinnosti Ministerstva spravedlnosti, se sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2, v řízení o stížnosti na postup při vyřizování žádosti o informace, podané žadatelkou dne 4. 3. 2022, t a k t o :

Ministru spravedlnosti jako věcně příslušnému nadřízenému orgánu pro vydání rozhodnutí o stížnosti, **se** ve smyslu ustanovení § 80 odst. 4 písm. a) správního řádu **přikazuje, aby do 15 dnů ode dne doručení tohoto opatření rozhodl o stížnosti**, podané žadatelkou dne 4. 3. 2022, na postup Ministerstva spravedlnosti při vyřizování žádosti o informace ze dne 10. 2. 2022.

Odůvodnění

I.

Úřadu byla dne 24. 3. 2022 doručena žádost žadatelky o uplatnění opatření proti nečinnosti Ministerstva spravedlnosti, ve věci rozhodnutí o stížnosti na postup Ministerstva spravedlnosti při vyřizování žádosti o informace ze dne 10. 2. 2022, kterou podala dne 4. 3. 2022 podle ustanovení § 16a odst. 1 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb.

Žadatelka k věci uvedla, že dne 10. 2. 2022 požádala prostřednictvím svého zástupce povinný subjekt Ministerstvo spravedlnosti o informace podle zákona č. 106/1999 Sb. v souvislosti se správním řízením vedeným u Krajského soudu v Praze pod Spr. 1092/2020.

Dne 4. 3. 2022 podala k povinnému subjektu Ministerstvu spravedlnosti stížnost, neboť její žádost nebyla nijak vyřešena a žadatelce nikdo neodpověděl. Stížností se domáhala přezkoumání této nečinnosti a rozhodnutí ve lhůtách dle zákona, k tomu předkládá doručky datových zpráv adresovaných Ministerstvu spravedlnosti o podání žádosti o informace a o podání stížnosti na postup při vyřizování žádosti o informace. Vzhledem ke skutečnosti, že Ministerstvo spravedlnosti na žádost o poskytnutí informace ani na stížnost nijak nereagovalo, žadatelka žádá Úřad o přešetření nečinnosti Ministerstva spravedlnosti.

Úřad si přípisem ze dne 31. 3. 2022 vyžádal od Ministerstva spravedlnosti stanovisko a související spisový materiál k dané věci. Ve stanovené lhůtě ani po jejím uplynutí neobdržel od Ministerstva spravedlnosti ničeho.

II.

K opatřením proti nečinnosti nadřízeného orgánu podle zvláštního právního předpisu je podle ustanovení § 16b odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. příslušný Úřad.

Podle ustanovení § 16a odst. 8 citovaného zákona č. 106/1999 Sb. rozhodne nadřízený orgán o stížnosti do 15 dnů ode dne, kdy mu byla předložena.

Dle ustanovení § 80 odst. 1 správního řádu platí, že nevydá-li správní orgán rozhodnutí ve věci v zákonné lhůtě, nadřízený správní orgán učiní z moci úřední opatření proti nečinnosti, jakmile se o tom dozví. Podle odst. 3 věty druhé cit. ustanovení správního řádu po uplynutí lhůty pro rozhodnutí může žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti podat účastník.

Úřad vychází při posouzení věci z následujících premis:

Zákonodárce zakotvením nástroje ochrany před nečinností nadřízeného orgánu sledoval v ustanovení § 16b odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. celkové zvýšení efektivity vyřizování žádostí o poskytnutí informace.

Jedním klíčových elementů zákonné koncepce svobodného přístupu k informacím je *rychlost* poskytnutí informace, neboť jedině tak lze naplnit smysl základního práva, jímž je kontrola výkonu veřejné moci. Zákonodárce jednal v kontextu přesvědčení, že mechanismus soudní ochrany je ve věcech svobodného přístupu k informacím nepřiměřeně zatěžován žalobami, jimž by bylo možno účinně předejít rozhodováním v dalším stupni státní správy. Kromě délky soudního řízení způsobené vyššími procesními nároky a širokou působností správních soudů nelze přehlédnout výkladové obtíže, jež byly způsobeny specifickou koncepcí zákona č. 106/1999 Sb. a jeho nekompatibilitou se zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní. Při poskytování soudních ochrany tak správní soudy musely opakovaně hledat „*nejméně nevhodné řešení z řady jiných ještě více problematických alternativ*“ (příkladmo rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 397/2019-40 ze dne 24. listopadu 2020).

I s ohledem na tuto realitu zákonodárce prostřednictvím ustanovení § 16b odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. předřadil v případě nečinnosti nadřízených orgánů právě Úřad před

dosavadní soudní ochranu; z jistého instančního pohledu postavil Úřad do úrovně, z níž dosud na předkládané problémy nahlížely soudy.

Při výkladu ustanovení § 16b odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. tak Úřad vychází z judikatury správních soudů v tom rozsahu, v jakém jsou řešeny vztahy mezi orgány státní správy a jejich relevance pro eventuální zásah do veřejných subjektivních práv. Na výklad § 16b odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. však již nedopadají navazující úvahy soudů, jež byly zatíženy nutností reflektovat rigidní rámec soudního řádu správního (např. nutností určit pasivní legitimaci a žalobní typ v jinak nestandardní situaci). Jednak proto, že soudní řád správní není Úřadem aplikován, jednak proto, že by tím byla do značné míry popřena funkce § 16b odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., jakožto ustanovení, které vneslo (mělo vnést) do právního rámce zákona č. 106/1999 Sb. novou kvalitu (neobsahuje další explicitní interpretační a aplikační meze).

Za této situace Úřad zaujal závěr, že pokud účastník řízení podá odvolání podle § 16, je jeho cílem vydání rozhodnutí podle § 16 odst. 3; pokud účastník podá stížnost podle § 16a odst. 1 písm. a), b), c), je jeho cílem rozhodnutí o stížnosti podle § 16a odst. 6 zákona č. 106/1999 Sb. Je nerozhodné, zda výsledkem zákonného postupu má být rozhodnutí ve smyslu správního řádu, resp. meritorní rozhodnutí o žádosti.

V obou případech je žádoucí rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě 15 dnů: v případě odvolání podle § 16 odst. 3, v případě stížnosti podle § 16a odst. 8 zákona č. 106/1999 Sb. Je-li povinným subjektem ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad, běží lhůta pro rozhodnutí od doručení rozkladu či stížnosti povinnému subjektu, a to podle § 16 odst. 3 věty druhé zákona č. 106/1999 Sb. V případě stížností Úřad dovozuje totéž na základě analogických závěrů Nejvyššího správního soudu již v usnesení ze dne 21. 5. 2003, čj. 7 A 130/2001–39 a rozsudku č. j. 7 A 76/2002–47 ze dne 4. listopadu 2003. Pokud právní řád neaplikuje výhodu lhůt pro předložení opravného prostředku se spisem v rámci ústředních správních úřadů v případě meritorních opravných prostředků (zvl. § 16 odst. 3 věta druhá), tím spíše je nutno k této eventualitě přistupovat restriktivně v případě opravného prostředku, který má převážně nečinnostní (nepochybně nemeritorní) charakter. V případě ústředních správních úřadů se tak neuplatní, *nota bene*, lhůta 15 dnů pro předložení odvolání (rozkladu) spolu se spisem podle § 16 odst. 2, ani lhůta 7 dnů pro předložení stížnosti se spisovým materiálem nadřízenému orgánu podle § 16a odst. 5 *in principio* zákona č. 106/1999 Sb. V uvedených případech jsou oba dotčené orgány jedním úřadem a jednotlivé procesní role jsou založeny toliko vnitřní funkční příslušností útvarů.

V těchto situacích, tzn. po podání odvolání nebo stížnosti, se po marném uplynutí lhůty pro rozhodnutí nadřízeného orgánu může účastník řízení domáhat opatření proti nečinnosti podle § 16b odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. Stav nečinnosti nadřízeného orgánu po marném uplynutí lhůty pro rozhodnutí nastupuje objektivně.

Úřad na základě posouzení rozhodných skutečností shledal, že žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti ze dne 24. 3. 2022 je důvodná.

Žadatelka je ve vedeném řízení o stížnosti účastníkem (stěžovatelem) a je tedy oprávněna žádat Úřad po uplynutí lhůty pro rozhodnutí o stížnosti o přijetí opatření proti nečinnosti ve smyslu ustanovení § 80 odst. 3 správního řádu.

Ministerstvo spravedlnosti žádné podklady k předmětné stížnosti nezaslalo. Úřad tak mohl vycházet pouze z podkladů zaslaných žadatelkou. Z těchto pokladů vyplynulo, že lhůta pro rozhodnutí o stížnosti podle ustanovení § 16a odst. 8 zákona č. 106/1999 Sb. již marně uplynula a že o stížnosti žadatelky ze dne 4. 3. 2022 nebylo nadřízeným orgánem rozhodnuto, resp. tato skutečnost nebyla k datu vydání tohoto opatření Úřadu prokázána.

Úřad po posouzení relevantních skutečností dospěl k závěru, že účelným opatřením, které nejlépe a nejrychleji povede k odstranění průtahů, je příkázání nečinnému nadřízenému orgánu ve věci rozhodnout do 15 dnů ode dne vydání tohoto opatření v souladu s ustanovením § 80 odst. 4 písm. a) správního řádu.

K délce stanovené lhůty Úřad uvádí, že 15 pracovních dnů pro odstranění nečinnosti nadřízeného orgánu ve výše uvedeném řízení považuje za přiměřené pro rozhodnutí v řízení o stížnosti.

Praha 22. dubna 2022

Mgr. Lenka Kopřivová
pověřená zastupováním
vedoucího oddělení rozhodování

v. z. Mgr. Filip Jebavý
pověřený zastupování
vedoucího oddělení přezkumu

Rozdělovník:

